

ÁRA 50 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 1800 K.
Félévre 950 K. Negyedévre 480 K.
Egyes szám ára ... 50 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 28. szám.

Vasárnap, július 15.

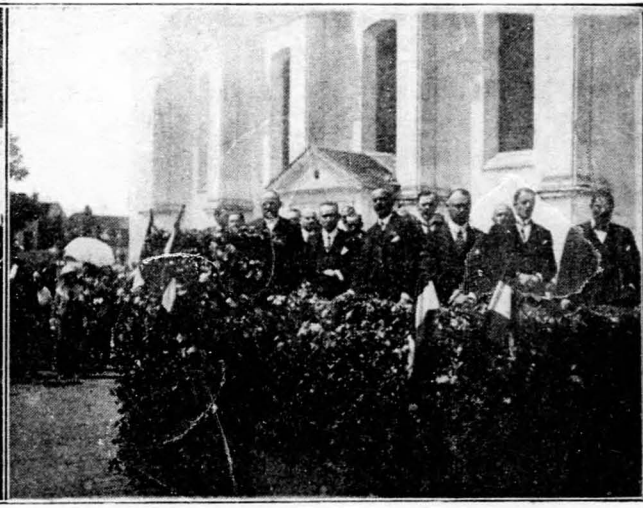
Eső és harmat.

(—y.) Az esőnek és a harmatnak igazi jelentőségéről a nagyközönségnek mindidáig csak kevés tudása van. A gazda tudja a gyakorlatból, hogy bizonyos mennyiségű csapadéokra a tenyésznövényeknek szükségük van és hogy nemcsak a csapadékmennyiség, hanem annak eloszlása is igen fontos. De, hogy a csapadékok minősége között is igen lényeges különbség van, arról igen kevés gyakorlati gazda bir fogalommal, sőt maga a természettudomány is csak újabban vette ezt a kérdést vizsgálódás tárgyává.

Van egy gazdaközmondás, mely azt tartja, hogy a hó egy kis műtrágyázással ér fel. Habár ezt a mondást nem kell a szó szoros értelmében venni, mégis sok öntudatlan bölcsesség nyilvánul meg abban. Mint ugyanis a tudományos kutatók felderítették, a földre leeső csapadék nem

tisztán vízből áll, hanem egy igen fontos növényi tápanyagot is tartalmaz, az úgynevezett nitrogént. Csakhogy ez a nitrogén nem egyforma mennyiségben van jelen az esőben, a hóvízben és a harmatban. Külföldön végzett vizsgálatok szerint egy liter esővízben 1·5 milligramm, egy liter ködvízben 4·4 milligramm, egy liter hó és zuzmara vízében pedig 7·7 milligramm nitrogén volt. Amint kiszámították, az esővízzel évente és hektáronként 20—25 kg. nitrogén kerül a földbe s ha most tekintetbe vesszük, hogy a hó, köd és különösen a harmat még több növényi tápanyagot tartalmaz, akkor nem szabad kicsinyelnünk azt a nitrogénmennyiséget, amely évről-évre a természet ajándékaként a talajba kerül.

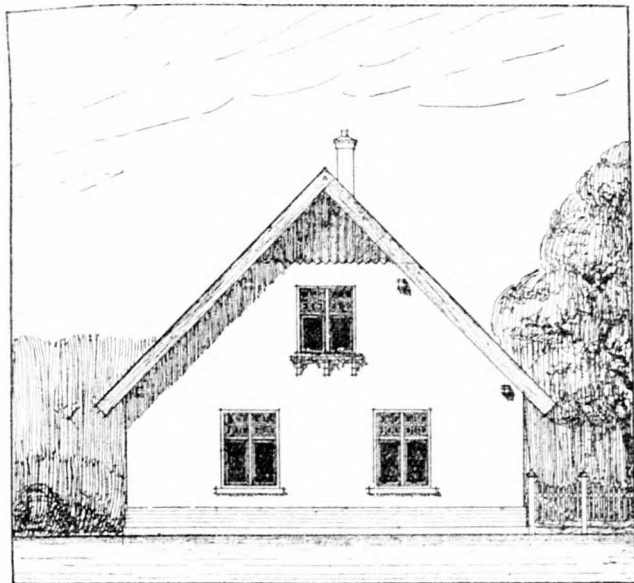
Legzsirosabb és legtáplálóbb valamennyi csapadék között a harmat. Csak néhány példát hozunk fel a harmat hatásáról. Ahol nyáron harmat nincs, ott konyhakertészetet csak mesterséges öntözéssel

Képek Bugyi Antal nemzetgyűlési képviselő szentesi beszámolójáról.

Balról: Bugyi Antal beszél. — Jobbról: Képviselők csoportja.

le, akik a proletárdiktatura szálait szőtték, míg a Drózdí—Hébelt-féle társaság óriási botrányokat csapott csekélységek miatt. Most már világos, hogy csak azért lármáztak, hogy a közvélemény és a hatóságok figyelmét elvonják az összekülvők veszedelmes munkájától. Szerencsére leleplezték aknamunkájukat. De most már térjen észre a közönség és fogjon össze a gyujtogatók ellen. A hatóság pedig legyen könyörtelen az állam gyilkosaival szemben.

7. ábra. Homlokzat.

Hogyan építkezhet olcsón a kisgazda?

Írta: Fuchs Géza építész, tanársegéd a magyaróvári gazdasági akadémián.

(6. folytatás és vége.)

A lakóház elrendezése.

A lakóháznak az az elrendezése, melyet a mellékelt alaprajzban (lásd 6. ábra) és homlokzaton (lásd 7. ábra) bemutatok, talán egy kissé szokatlan, különösen a padlástérben elhelyezett szobája és az utca felé néző lakókonyhája miatt. A beépített alapterület nagysága 127,50 m², azaz 34 négyzetözl.

Az épületbe pitvaron keresztül jutunk be, innen nyílik a lakókonyha ajtaja. A lakókonyha egy kis fülkével bír, melyben egy étkezőasztal húzódik meg. A konyhából lehet bejutni a szülék hálóhelyiségébe, a lakószobába. Ugyancsak a pitvarból nyílik az éléskamra és ugyancsak belőle vezet föl a feljáró lépcső a padlásra elhelyezett szobához. Az épületben még egy kisebb gabonaeltartó helyiség és egy 4 számos állat elhelyezésére alkalmas istálló nyert elhelyezést. Az istállóban a növedékállatok számára egy rekesz képeztetett ki.

A padlásszoba két főszarúállás között foglal helyet az utca felé nyíló ablakkal. Oldalfalai négy réteg kátránypapírból készíthetők, úgy, hogy minden réteg között kis levegőhézag maradjon. Ez a két bezárt és álló levegőréteg, a középső, náddal vagy szalmával kitöltött űr, a jó hőszigetelő szalmatető biztosítja, hogy a padlásszobánk télen túl hideg, nyáron túl meleg nem lesz. A szoba mennyezetét ugyancsak három réteg kátránypapírból képezhetjük ki. A falakat és mennyezetet valamilyen jobb habarccsal (tehermész, cement) mindkét oldalán bevakoljuk. A padlásszobát a fiatalság tanyájául szántam, akik a lépcsőn való járást hamarabb megszokják. (Lásd 8. ábra.)

Azzal, hogy a padlást így kihasználjuk, egy eddig szinte holt teret hódítunk meg a magunk számára, mert rendes körülmények között a gazda padlásának csak kis részét hasznosítja azzal, hogy gabonájának egy részét itt raktározza el. A padlástér kétharmadrésze még ezen elrendezés mellett is a gazda rendelkezésére áll és a nagyobb számú családnak nem kell egy helyi-

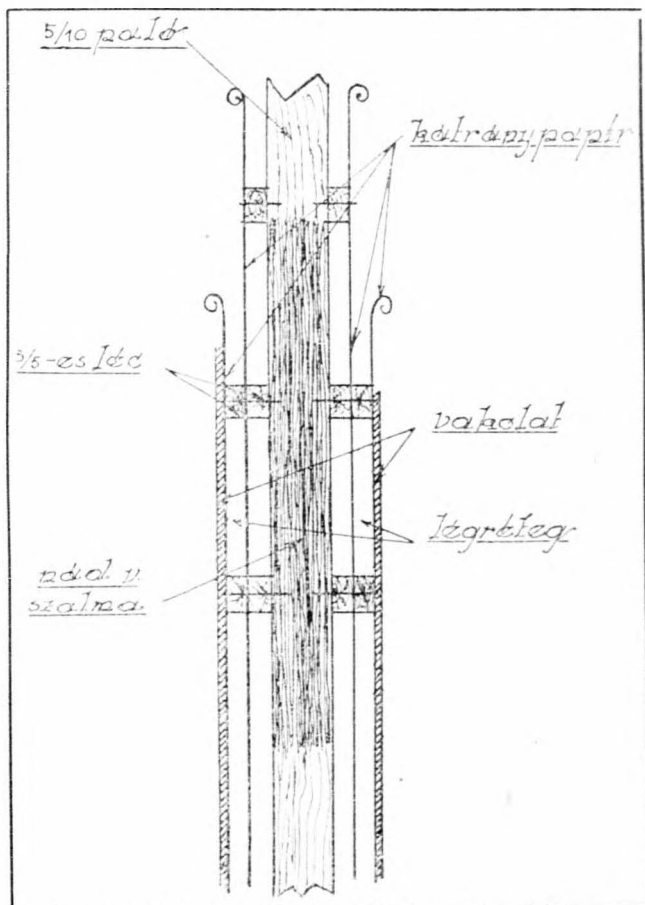
ségben szorongania, egy egész hosszú éjszakát több ember számára kevés levegőjű egy szobában töltenie.

A fentebb ismertetett építmény létesítésével hozzájutottunk lakóhelyiségekhez, magtárhoz és istállóhoz. Szükség van még kukoricagóréra, szekér és gazdasági gépek eltartására szolgáló szinre, sertés- és baromfiólra, trágyatelepre. Ezek közül most csak a kukoricagóréra egy olcsó, ideiglenes jellegű készítményi módjával óhajtok foglalkozni.

Olcsó kukoricagóré.

Esetleg a gazdaságunkból is kikerülő öregebb fákat kivágjuk, ágaiktól megtisztítjuk és a szokásos göré magasságúra levágjuk. Az így nyert oszlopokat lehantolatlanul egymástól 1—1,5 m. nyire két sorban 0,80—1,00 m. mélyen leássuk. A két sor távolsága legfeljebb 1,50 m. legyen. Az így kijelölt terület talaját fűtől, gáztól megtisztítjuk, majd 15—20 cm. magasságban agyaggal hordjuk fel és alaposan ledöngöljük. A levágott ágakkal az oszlopok között befonjuk egész magasságban, ami által a göré oldalfalait is előállítottuk. Mielőtt a kukoricát a görében elhelyezzük, annak talaját egyenletesen, vastagon szalmaréteggel szórjuk be. Ez a szalmaréteg hivatott az alsó kukoricarétegeket a felszivargó nedvességtől, vagyis a megpenészedéstől megvédeni. Miután a görét megtöltöttük ágakkal, jól letakarjuk, majd végül megint egy lejtős szalmaréteggel takarjuk be. A szalmaréteg lejtésének esése akkora legyen, hogy az esővíz lecsuroghasson és ne hatoljon keresztül a szalmarétegen. A szalmaréteget a szél garázdálkodása ellen úgy óvjuk meg, hogy egypár erősebb ágat fektetünk rája. Ezen ágakat dróttal az oszlopokhoz megerősítjük. Ez a göré természetesen csak ideiglenes, pár évig azonban megteszi a szolgálatot, ha évenként a megtöltés előtt kijavítgatjuk.

A kényelmes, lakályos, célszerű, egészséges otthon a nyugodt és boldog családi élet egyik fontos kelléke. Ez a családi otthon takaros, tiszta, derűs külsejével, rendben tartott környékével, virágos ablakaival, illatos kis kertjével jóleső érzéseket kelt fel bennünk, hiszen verejtékes munkánknak, küzködéseinknek eredménye, hova a napi fáradsalmak után örömmel térhetünk meg.

8. ábra.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A kisgazdapárt elnöki tanácsa Bethlen István gróf miniszterelnök előterjesztésére Gömbös Gyula lemondása után a párt alelnökei közül

Almássy Lászlót választotta meg ügyvezető alelnöknek.

Almássy már előzetesen lemondott a Ház alelnöki tisztjéről és helyébe a nemzetgyűlés Pesthy Pált, a tolnamegyei gyónki kerület nemzetgyűlési képviselőt választotta meg alelnöknek. Almássy Lászlót és Pesthy Pált a kisgazdapárt legutóbbi pártvacsoráján képviselőtársaik lelkes ünnepélyben részesítették. Almássy László megköszönte az üdvözlő szavakat. Beszédében megemlékezett elődjének, Gömbös Gyulának az érdemeiről és hangsúlyozta, hogy a kisgazdapártra történelmi feladatok várnak. Most a leglényegesebb az államfő, a kormány és a kormányzópárt iránt a pártion kívül a közönségben a bizalmat megtartani, de szükséges a pártion belül is az egységet és az összhangot ápolni.

Pesthy Pál a parlamenti tanácskozás nivójáról szólott és rámutatott, hogy a parlament lárájából a nemzet erkölcsi tartamára csak szomorú következtetést lehet levonni. Ezért szűnjenek meg a korcsmai kurjongatások és a parlamenti handabandázs. Gömbös Gyula a magyar fajvédelem eszméjének a magasztosságát emelte ki beszédjében. A harc eszközeire nézve lehetnek különbségek a felfogásban, de a végcél szempontjából ennek a pártnak abszolút közössége van érzelemben és törekvésben is.

A nemzetgyűlés folytatta a

felhatalmazási törvényjavaslat

tárgyalását. Gaal Gaszton nagyobb beszédet mondott. Véleménye szerint a kormányzás eszközeit a mindenkori kormánynak rendelkezésére bocsátani az ország érdekében feltétlenül kötelessége minden képviselőnek. Gaal Gaszton követelte, hogy a kormány a különféle igazgatásokba erélyes kézzel nyúljon bele. Különösen a földreform kérdésében folyik lelketlen igazgatás. Csontos Imre teleplezte a szocialisták taktikázását a földreformmal. A szocialistáknak ugyanis az a haszna, ha a földreformot sohasem hajtják keresztül, mert mihelyt végrehajtják a földreformot, a szegény földmunkásságnak nem lesz több szüksége a szocialistákra. Aki, különben ezt a szegénységet látja, átka ennek a nemzetnek. A kisgazdák nem akarják, hogy a nagybirtokos velük szembe kerüljön, de a nemzet millióit megélhetéshez óhajtkák juttatni. Dénes István októberista képviselőnek egy közbeszólásával kapcsolatban Csontos Imre rámutatott egyes ügyvédek aknamunkájára. Mindenütt a zsidóbirtokos az ügyvédek akadályozzák meg, hogy a szegénység érdekeit kielégítsék. Karcagon és Kisújszálláson az ügyvédek minden kisgazda birtokára igényjogosultságot jelentettek be, csak hogy a zsidóbirtokot megmenthessék. Dénes István mint ügyvéd, szintén zsidóbirtokot védett.

A nemzetgyűlés kisebbségi pártok szónokai órákhoz szott tartó beszédekkel megakadályozták, hogy a felhatalmazási javaslat minél előbb törvényerőre emelkedjék. A kisgazdapárt tagjai ezért nyolcórás, vagyis párhuzamos üléseket indítványoztak. A Ház így határozott.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter

két igen fontos törvényjavaslatot

nyújtott be a nemzetgyűlésen. Az egyik a szőlő telepítéséről, továbbá a szőlővesszők és szőlőoltványok termesztésének és forgalmának a szabályozásáról szól. A törvényjavaslat kimondja, hogy a mezőgazdasági növények tenyésztésére alkalmas síkon fekvő és kötött talajú területeket a házi szükséglet mértékét meghaladó terjedelemben szőlővel beültetni tilos. A szőlőfajtákat csak engedéllyel lehet termesztetni. A másik javaslat a bor értékesítését mozdítja elő. Bort és mustot csupán alkalmazási helyére vagy a termelő pincéjére utaló elnevezéssel szabad forgalombahozni.

Képviselői beszámolóik.

Bugyi Antal nemzetgyűlési képviselő Szentesen tartott beszámoló útjára Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, Pesthy Pál, a nemzetgyűlés alelnöke, Orffy Imre és még számos nemzetgyűlési képviselő kísérte el. Bugyi beszámolójában rámutatott, hogy a nemzetfenntartó erőnek a súlypontja a mezőgazdaságban van és ezért a gazdasági társadalomnak kell kezében tartania az ország politikai és gazdasági vezetését. Schandl Károly dr. államtitkár a többi között a korona romlásának a kérdésével foglalkozott és a spekulációt hibáztatta, mert akkor, amidőn a kedvező búzatermés következtében az állam jövedelme az idén 200 milliórdal növekszik és az ország nem tud hozzá jutni 20–30 milliárdos kölcsönhöz, ennek nem lehet semmiéle más magyarázata. Bugyi Antal képviselőtársai tiszteletre fényes kerti ünnepélyt rendezett.

Rakovszky Iván belügyminiszter Nyiregyházán Bethlen István gróf miniszterelnök, Kálloy Tibor pénzügyminiszter, Walkó Lajos kereskedelmi miniszter és huszonöt kisgazdapárti képviselő jelenlétében tartotta meg beszámolóját. Nagy tetszéssel fogadott beszédjében a rend politikáját hirdette és kijelentette, hogy a túlzók működése ellen könyörtelenül fog eljárni. Bethlen István gróf miniszterelnök hatalmas beszédében utasította vissza a kisántanttal szövetkező magyar bolsevista szökevények rágalmaikat. A miniszter hibáztatta a külföldet, mely közönnyel nézi gazdasági vergődésünket. Végül rámutatott a földreformnovella céljára és a hitelkérdés megoldására a magyar birtokos társadalom szervezkedését sürgette.

+MEZŐGAZDASÁG+

Műtrágyagyártás a levegőből.

Irta: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

A tudomány igen nevezetes — és egyszerű mint aránylag fiatal vívmánya a levegőből való műtrágyagyártás mezőgazdasági célokra. Első pillanatra egy kissé furcsán is hangzik ez. De kis meggondolás és megfontolás után hamarosan reájövnünk arra, hogy ez nem olyan képtelenség, mint a minőnek, felületesen gondolkodva, véljük.

Már nagyon sokszor, számos alkalommal volt szó arról, hogy kell a növényi test felépítéséhez nitrogén is. Ez az elemi test szabad állapotban található a természetben. Még pedig a földgömbünket körülvevő gázburokban, a levegőben. 100 liter levegőben kereszámában 77 liter nitrogént találunk. Az egy köbméter — 1000 liter — levegőben levő nitrogénmennyiség súlya közel 1 kg. (963 gramm). Pontosan 1 kilométer hosszú — ugyanilyen széles és magas levegőtömegben (amely 0°-u és 760 m/m barométer állásnak megfelelő nyomás alatt áll) 963,039 tonna nitrogént foglalnak. Elképzelni, helyesebben megítélni e mennyiséget az alábbi adatokkal tudjuk. A Német-birodalomban az 1914. évben összesen felhasználtak 225 ezer tonna nitrogént, 1918/19-ben pedig 70 ezret. Egy köbkméter levegőben közel négyszerannyi nitrogént találunk, mint amennyit a Német-birodalom az 1914. évben felhasznált. A levegő révén rendelkezésünkre álló nitrogénmennyiséget kifogyhatatlannak tekinthetjük.

Azonban a legtöbb növény a levegő nitrogénjét mint táplálékot felhasználni, értékesíteni nem tudja. A legtöbb növény csak bizonyos nitrogénvegyületekből képes ily irányú szükségleteit kielégíteni, illetve táplálkozni.

E célra alkalmas vegyületek a különféle salétromok, (chilei-, mész-, ammóniásalétrom) az ammóniák sói, (kén-savas-, sósavas-, salétromsavas ammóniák) továbbá az olyan nitrogéntartalmú vegyületek, amelyek a talajba hozva ott rövidebb vagy hosszabb idő múlva ammóniákká változnak. Az ez utóbbiakból képződő ammóniák a talajban rendszerint idővel salétrommá alakul. Ez utóbbit pedig minden növény felhasználhatja nitrogéntáplálékkul, mert gyökerei segítségével fel tudja venni azt.

A levegő szabad nitrogénjét erre a célra berendezett gyárakban áttudják alakítani salétromsavvá, amelyből salétromsavas sókat gyártanak. De készíthető a levegő nitrogénjéből ammóniák is, amelyből az ammóniák különböző sói állíthatók elő. Gyártanak azután a levegő szabad nitrogénjéből olyan vegyületeket is, amelyek a talajban aránylag rövid idő alatt ammóniákká változnak, amelyből végeredményben ugyancsak a talajban salétromsavas sók keletkeznek.

A levegő másik főalkatrésze a nitrogénen kívül az oxigén. Ha elektromosan fűtött kemencén bocsátják át a levegőt, az ú. n. elektromos nap közvetítésével a levegő nitrogénje elég az ugyancsak a levegőben levő oxigénnel, s ha eme, ily módon elégetett nitrogént összehozzuk vízzel, salétromsav keletkezik, amely mésszel vagy szódával összehozva salétromsavas meszet vagy salétromsavas nátriumot ad. Eme gyártási mód jövedelmező ott, ahol az elektromosságot vízierők segítségével — vízesések — aránylag olcsón tudják előállítani. Így van ez Norvégiában, ahol bőven áll rendelkezésre olcsó vízierő. S ezért Norvégiában nagy mennyiségekben gyártják az említett eljárás szerint a salétromsavas meszet, amely a kereskedelemben norvég salétrom néven jut és úgy iparilag, mint mezőgazdaságilag — műtrágyázásra — értékesítik.

Ha nagyon lehűtjük és egyidejűleg erős nyomás hatásának tesszük ki a levegőt, ez folyadékká változik. Ebből az elfolyósodott levegőből könnyebben párolog el a nitrogén mint a másik levegő alkotórész: az oxigén s így egymástól elkülöníthetők. A vízből sokféle úton-módon ki lehet választani annak egyik alkotórészét a hidrogént.

Az ammóniák nevű vegyület alkotórészei a hidrogén és a nitrogén. Ha a megfelelő eljárásokkal előállított hidrogént és nitrogént 3:1 térfogat arányban bizonyos testek jelenlétében, bizonyos hőfokra felmelegítenek és egyidejűleg nagyobb nyomás hatásának tesszik ki, e kettő közvetlen egyesülése folytán ammóniák keletkeznek. Az ammóniák közönséges hőmérsékleti viszonyok között színtelen, szúrós szagú gáz. Eme lugos természetű gáz savakkal összehozva, átváltozik szagtalan, halmazállapotú kristályos ammóniák sóvá. Kénsavval összehozva pld. kénsavas ammóniákká változik.

Az akármilyen módon képződött ammóniákat el is lehet alkalmas körülmények között égetni, amikor abból salétromsav keletkezik. Ez utóbbi mésszkövel vagy szódával összehozva salétromsavas meszet, salétromsavas nátront ad. Eme eljárás szerint a Német-birodalomban több gyár is foglalkozik ammóniák, ammóniáksók, salétromsav és salétromsavas sók előállításával, még pedig igen nagy mértékben.

E gyárak készítményei ezidőszereint még nem jutnak el a külföldre s így hozzánk sem, mert mindaddig, míg a gyárak Németország szükségleteit kielégíteni nem tudják, készítményeikre kiviteli tilalom áll fenn.

A mész és szén elektromos kemencében hevítve, kalciumkarbiddá változik. Amikor a kemencében képződött izzó kalciumkarbidon levegőből leválasztott nitrogént vezetünk át, változatlan színnel kevert nitrogéntartalmú test — kalciumcianamid — keletkezik. E feketeszínű test porrá őrölve mésznitrogén néven jut forgalomba. A talajba hozott s alázántott mésznitrogén ott hamarosan ammóniákká bomlik, amelyből idővel salétromsavas só képződik, amit a növény felvehet.

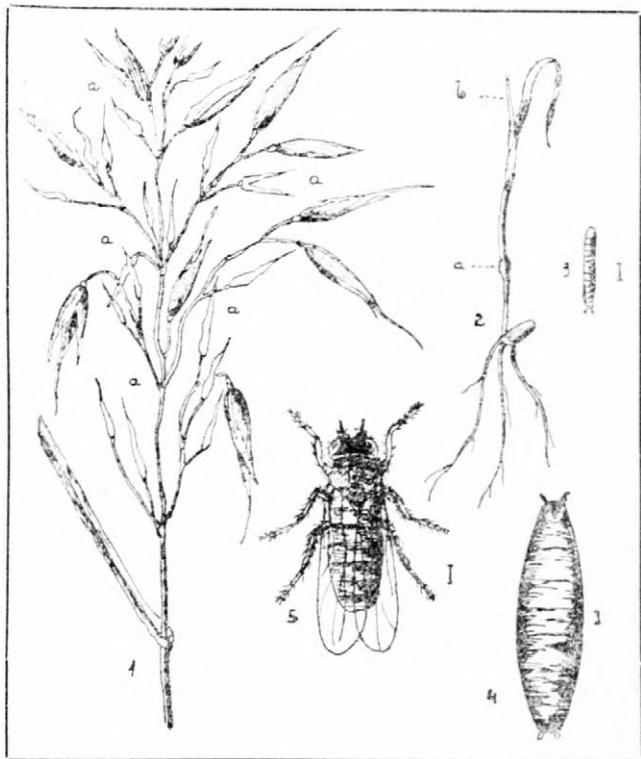
Nem kell tehát most már attól tartani, hogy a mezőgazdaságnak, az iparnak nem jut annyi kötött nitrogén, mint amennyire mindegyiknek szüksége van. A mezőgazdaság a kötött nitrogént a növények táplálására használja fel.

A víz és a levegő korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésünkre. Szükség van ezeken kívül vasra és szénre, esetleg vízierőkre. Az előzőkben felsorolt anyagok is megfelelő berendezések segítségével annyi kémiaiilag lekötött nitrogént, annyi olyan nitrogénvegyületet tudunk előállítani, aminőkre nemcsak a mezőgazdának, hanem számos más iparágak is szüksége van. Számos nitrogéntartalmú vegyület mesterséges előállítása alkotóelemeiből műszakilag teljesen meg van oldva s tán a mostani nemzedék is megéri azt, hogy hazánkban is láthat ilyen gyárat működésben.

A frit-légy.

Irtó: Dr. S. K.

A frit-legyek a gabonavetésben tesznek némelykor telemes kárt. E név alatt kétféle légyfaj értendő (*Oscinis frit* és *O. pusilla*), amelyek között lényegileg csupán méretbeli különbség van. A frit-legyek (5. ábra) apró, csak kevés milliméter méretű, szökkenő táncolással repdeső, fekete színű legyek, amelyek a különböző időszakokban majd egyenként, majd pedig csoportosan láthatók a nyári és a téli gabonavetések levelein. Az általuk lerakott parányi petékből kikelő álcák (nyúvek) kinőtt korukban 3—4 mm. hosszúak; hengeres, harántgyűrűs alakjuk van, fejevégük hegyes, utolsó testgyűrűjükön két apró szemölcszerű kiemelkedésükben (stigma) vannak a lélekzési szervek; színük világoszöld és fényes (3. ábra). Fejlődésük folyamán többször vedlenek, végül tonna-báb lesz belőlük. Ez a tonna-

A frit-légy.

báb kezdetben világossárga, később világosbarna lesz és közvetlenül a legyek kibúvása előtt sötétbarna színt ölt. (4. ábra.)

A frit-legyeknek évenként három ivadéka van: egy téli, egy tavaszi és egy nyári. Augusztus hónapban rajzik a légy és petéit a téli vetésre (búza, árpa, rozs és olykor a tengerire is) rakja, valamint más réti fűekre. A kikelő nyúvek a sarjak belsejébe furakodnak és elpusztítják a hajtás csúcsát (szívét) a körülvevő levelekkel együtt, amelyek meglágyulnak és elrohadnak, a környéke pedig elsárgul és elhal. Ha ilyen sarjat megfogunk, könnyen elválik a tövétől és benne olykor többed-magával található a légy nyúve, amelyet mindenkor vörhenyes, rágott anyag vesz körül. A nyúvek többsége januárius hónapig kifejlődik, március hónapig nyugalomban maradnak, a beálló melegebb időjárásor bebábozódnak és belőlük április végétől május közepéig a legyek előbújnak és rajzanak, majd vörhenyes petéiket (70-ig) az épen kikelt tavaszi vetésekre (zab, árpa, rozs, búza) rakják, részben pedig az őszi vetésekre is, amelyeken kifejlődtek. A légy nem igen repül távolabbra, többnyire közel marad a gazdanövényéhez.

A tavaszi vetéseken a kártétel ugyanúgy megyen végbe, mint azt előbb ismertettem és ha idejekorán nem áll be a

tőhajások képződése (bokrosodás), akkor többnyire az egész növény elhal, mivel a nyüvek rágása rövid időre szorítkozik. Június végén a legtöbb légy-álca ki van fejlődve és bebabozódik, majd legkésőbb július közepe táján legyekké lesznek. Ezek a petéket az épségben levő tőhajásokra rakják, valamint a zabnak a bugájára és az árpának a kalászára. A kikelő nyüveknek van még nyári kártétele, t. i. a zab- és árpaszemeket rágják meg; az ilyen szemek külsőleg csaknem sérületleneknek látszanak, belül azonban üresek (lénák), fehérek vagy barnák, csekély súlyúak; ezt a «könnyű gabonaárút» a svéd *frit*-nek mondja; a kártételnek ez a neve nálunk ritka, Svédországban azonban gyakori. A szárazabb és melegebb években a tavaszi és a nyári ivadéki kifejlődése rövid ideig tart, amikor is augusztus elején a legyek tömegesen bújnak elő, holott rendes években a legyek tömegei csak augusztus közepe táján jelennek meg. A frit-legyek nyári ivadéka nálunk leginkább a réti füveken él és ezeken marad az új vetésig.

Jellegzetes kártételi tünet az, amidőn kora tavaszkor a kitevelt gabonavetésen a zöld külső leveleken belül a szívlevelek él vannak sárgulva (2. ábra *b*) és a csúcsuk száraz. Akadnak olyan növények is, amelyeknek — a rozs szárférgének hatásához hasonlóan — a szártöve hagymaszertűen megdagad, az ízek (szártagok) megrövidülnek (2. ábra *a*). Némelykor a vetésnek túlnyomó része tönkre megyen a frit-légy miatt. Ha a zab- és árpaszemekben vannak a nyüvek, akkor a kalászkák a lénákhoz hasonlóan (1. ábra *a*), a pelyvák azonban nem fehérek, hanem inkább világossárgák. Rendszerint — azonban nem mindig — a növények elhalása a vetés széléből indul ki, gyakran élesen határolt fertőzött foltok is észlelhetők, amelyeken belül a növényzet elpusztult.

Védekezés módok. 1. Ha valamely vetés annyira fertőzve van, hogy az aratás sikere nem várható, akkor azt ki kell szántani; ezt akkor kell elvégezni, amikor a legyek még nem fejlődtek ki, hanem mint nyüvek vagy bábok vannak a növényeken. Hogy ez az ivadéki elpusztíttassék, nem elég a sekély szántás, feltörés, hanem *mélyen kell alászántani*, hogy a növényeket betakaró földréteg elég vastag legyen, miáltal az esetleg kifejlődő legyeknek átbúvása, felhatolása akadályozva van. Gyakran előfordul, hogy a vetésnek egy része megmaradhat, vagyis csupán a fertőzöttebb rész kerül kiszántásra; ilyenkor azonban inkább szántunk a fertőzött terület határszélein kívül is néhány méternyivel többet, mint kevesebbet.

2. A leglényesebb óvintézkedés a vetés kései idejének a megválasztása. Ott, ahol a frit-légy a nyáron előfordult, nem szabad a vetést korán, tehát szeptember előtt elvégezni, mivel így az a veszély fenyeget, hogy az új ivadéki számára alkalmas letelepülési alkalom nyújtaték. *Legkészebb szeptember végén vagy október elején vetni.* Még a zöldtakarmánynak rendszerint korán vetendő télibükkönyös rozst is vessük szintén az említett időben, a korábban elvetett bükköny közé. Ha a helyi időjárási okok miatt a késedelmes vetésnek hátrányos következményei volnának, akkor vessünk megfelelően sűrűbben és javítsuk meg a talaj mérsékelt mennyiségű csili salétrommal (fejtrágyázás).

3. Ha a téli vetésben jelen van a frit-légy, azonban nem olyan mértékben, hogy a kiszántás szüksége felmerülne, akkor kerüljük a szomszédos szántóföldeken a zab és az árpa vetését; ha pedig ez gazdálkodási okokból nem volna kívánatos, akkor lehetőleg korán vessünk és valamivel többet, mint rendszeren szokás, a növényzetet pedig minden eszközzel iparkodjunk erősíteni, hogy a kritikus időszakot jól kiállhassa. *Erőteljes növény jobban képes ellenállani a légy-álcák támadásának, mint a gyenge vagy satnya fejlődésű.*

4. *A tavaszi vetés idejének a kitolása* — a nyüvek elől való megóvás céljából — *nem tanácsos*, mivel nagyon sokáig kellene akkor várni, minthogy májustól kezdve egész

nyáron át minden időben találhatók frit-legyek a szántóföldeken; ezzel tehát célt nem érhetünk. Inkább ajánlatos: *lehetőleg korai vetés*, hogy a növények a tavaszi fertőzések idejéig kellőképpen megerősödhessenek.

5. Ha az árpa- és zabföldek fertőzöttek voltak, akkor mindjárt *az aratás után végezzünk tarlóbuktatást*, hogy a lehuított magyaktól csakhamar kikelő növényzet *fogónövények*ül szolgálhasson. A legyek ezekre szivesen rakják a petéket, így tehát ugyanazon a szántóföldön maradnak, ahol mint nyüvek éltek. Ezek a csalogató fogónövények szeptemberben, amikor t. i. a legtöbbön nyüvek vannak, mélyen alászántandók. Szükséges szerint: *igen korai csalogató vetés* — csíkonként — ajánlatos lehet, a szeptemberben vetendő őszi gabonát megelőzően.

Egy új növényi kártevő jött Amerikából. Amerika több igen értékes kuiturnövényt ajándékozott Európának. De — sajnos — jött Amerikából kártevő is bőven, így a sertésvész, a filloxera stb. Bécs környéke most egy olyan kártevő által van elárasztva, mely a babot keresztül-kasul fúrja. Ez az eddig Európában nem ismert kártevő az amerikai szerzetadományokkal került Bécsbe.

Tarlóvetemények. A nyárelői esőzések hatására elég buján fejlődtek a takarmánynövények s így — remélhetőleg — nem fog egy gazda se takarmányhiánnyal küzködni, helyesebben mondva: lesz annyi takarmányunk, mint normális években lenni szokott. Ez azonban még nem elegendő. Már többször rámutattunk e lapok hasábjain arra, hogy állatainkat nem takarmányozzuk kellőleg s így nem is tudjuk a bennük levő energiát kihasználni. Lovaink, ökreink legnagyobb része csont és bőr, alig látni rajtuk húst; már pedig a mozzgatást az izmok (hús) eszközlik. Teheneink több tejet tudnának adni, ha elegendő takarmányban lenne részük. Vágóállatainkat is legfeljebb feljavítva, legtöbbször pedig soványan kell eladni élelmesebb egyéneknek, kik meghízalva busás nyereséggel adják tovább őket a mézárósnak, illetőleg hentesnek. Takarmánytermelésünk növelésének alkalmas módja a tarlónövények művelése. Ha esős a nyár, akkor a sekélyen leszántott gabonatarlóba vehetőek olyan növények, melyek 2–3 hónap múlva lekaszállhatók. Ilyenek a köles, cirok, mustár, pohánka, csalamádé, muhar, tarló- (vagy kerek-) répa, rozsos repce stb. Ily úton ugyanazon földterületről egy év alatt két termést takaríthatunk le. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a kéthas termeléssel kétszeresen vonjuk ki a földből a növényi tápanyagokat. Hogy tehát a talaj erejében meg ne fogyatkozzék, a kellő trágyázásról nem szabad megfeledkezni. Ha takarmányt termelünk a lebuktatott tarlóban, akkor nincs okunk félni a «rablogzaldalkodás» veszélyétől, mert a több takarmány nagyobb állattartást, ez pedig nagyobb mérvű istállótrágya-termelést von maga után.

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Mint rejtvényfejtő kétszer ugyanazt a könyvet kaptam. Kicsérélik-e? (A. Vendel, Toponár.)* — **Felelet.** Ha a könyvet hibátlanul beküldi és 120 K postaköltséget megtérít, kiadónk más könyvet küld helyette.

Kérdés. *Férjem 22 éve elhalt, házasságunkból egy gyermek született. Férjem vagyonának tulajdonjoga fiunk nevére lett bekebelezve, a haszonélvezete pedig az enyémmre. Fiam szerb hadifogságban élt, a menyem most magának akarja megszerezni a haszonélvezet felét. Joga van-e ehhez vagy sem? (Egy előfizető.)* — **Felelet.** Legújabb joggyakorlatunk szerint nemcsak a lemenők, hanem bizonyos esetekben azok jogutódjai is (jelen esetben a menyé) kérhetik az özvegyi jog korlátozását. Hogy az eziránt indított per sikerrel jár-e vagy sem, attól függ, hogy a vagyon egyik felének a haszonélvezete elégséges-e a jelenlegi haszonélvező illő megélhetésére.

Kérdés. *Érvényben van-e az a törvény, amely megengedi, hogy a 200 holdat kitevő ingatlanok tulajdonosai a vadászati jogot maguk gyakorolhatják. (369. sz. előfizető.)* — **Felelet.** A vadászatról szóló 1883. XX. t.-c. jelenleg is érvényben van.

Üzenet a könyvrendelőknek. (P. L.) Dr. Floris Áron: *Gyógynövényismertető* című könyvét nem ismerjük, helyette Péter: *Milyen gyógynövényeket termesszünk* című könyvet ajánljuk. Ára 520 K. Dr. Vaary: *A vörösuralom áldozatai Magyarországon*. Ára 550 K. Gyárfás: *A szántóföld helyes művelése*. Ára 1500 K

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, *Amor* fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Országos gyapjúárverés Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara mostanában rendezte a debreceni kereskedelmi akadémia dísztermében *első országos gyapjúárverését*. A földművelésügyi minisztérium részéről Rónay László dr., a kereskedelemügyi minisztérium részéről Pethő Kálmán dr. miniszteri tanácsos jelent meg. Képviseltették magukat az országos mezőgazdasági kamara, a budapesti kereskedelmi és iparkamara, a debreceni gazdasági akadémia, a kereskedelmi csarnok, valamennyi magyarországi gyapjúgyár és gyapjúmosógyár, ott voltak a németországi, az osztrák, cseh és román megszállott területek gyapjúgyárosai és tekintélyes olasz cégek megbízottai nagyszámban. A gyapjúárverést Almássy Imre gróf, a tiszántúli mezőgazdasági kamara elnöke nyitotta meg. Az árverésre összesen tizenkét vagon árut hoztak fel, amelyből tíz vagonra kiviteli engedély van. Az akció jól sikerült, a gyapjú legnagyobb része elkelte és a külföldiek is sokat vásároltak, különösen a csehek. Az árak 4500—5000 K között mozogtak.

Növénynevelők vándorgyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület növénynevelő bizottsága idei vándorgyűlést Árpádhalmán, Csongrád megyében, a Berchtold gróf téle uradalomban tartotta meg, ahol a Vetőmagnevelő és Értékesítő Részvénytársaság növénynevelő anyatelepe van, amelynek működését Székács Elemér, neves növénynevelőnk, a Székács-búza megteremtője, irányítja. A vándorgyűlésen a földművelésügyi miniszter Tóth Jenő helyettes államtitkár képviselte, ott volt az OMGE, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, a Csongrád megyei Gazdasági Egyesület képviselője, mintegy száz érdeklődő gazda, köztük sok kisgazda és külföldi szakférfi. A vándorgyűlésen Székács Elemér elnököt. Szakelőadást Grabner Emil, a M. Kir. Országos Növénynevelő Intézet igazgatója és Fleischmann Rudolf növénynevelő intéző tartott. Nagy lelkesedést keltett Fabricius Endre előadónak az a bejelentése, hogy a «Hangya» 100.000 koronát ajánlott fel azon célból, hogy a nevelített vetőmagvak használata a kisgazdák körében népszerűsítessék. A vándorgyűlés a Hangyának jegyzőkönyvi köszönetet-mondva egyszersmind táviratilag üdvözölte Meskő Pál Hangya igazgatót, mint, aki a magyar növénynevelés ügyét lelkesen felkarolja.

búzaértékben fizetendő földadót csak a földadóra szabad elszámolni.

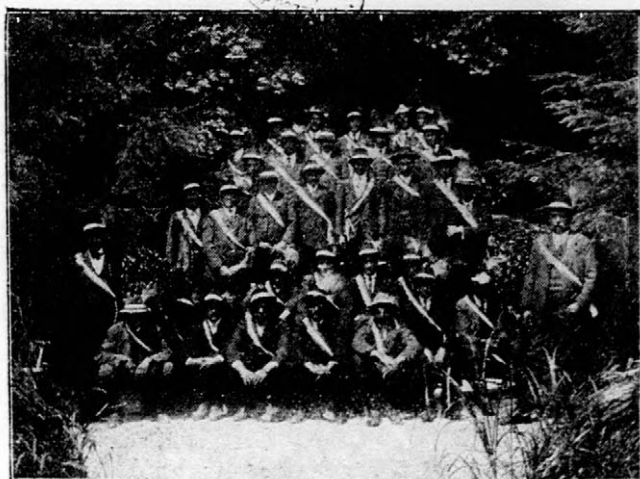
A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely megszünteti azt a visszaszámlázást, hogy ha az adózónak más adótartozása van, a földadóra történt befizetését erre az adótartozására számolják el. Az új rendelet értelmében, ha az adózó búzaértékben fizetendő földadóját akarja fizetni, ezt az összeget a földadóra kell elszámolni és az adózó részéről a földadó fizetésére törvényben biztosított kedvezményekben, annak ellenére, hogy már esedékessé vált más adótartozását még nem rendezte.

Rendelet a malmok ellenőrzéséről.

A hivatalos lap múlt heti száma közli a közlélmelési miniszter rendeletét, amelyet a malmokkal régóta folytatott tanácskozások eredményeképpen az őrési adó címén beszolgáltatandó gabonamennyiség behajtásának módozatai ügyében adott ki. A változások alapján az őrési adó kérdésében továbbra is a kontingentálás alapjára helyezkedik a rendelet, míg a kereskedelmi őrleést az egész vonalon a jövő évre is ellenőrzés alatt tartja a miniszter. Minden malom köteles az őrleési adót a tényleges forgalom teljes mennyisége után leróni. A közlélmelési miniszter az új rendeletben fenntartja magának az ellenőrzés jogát nem csupán a kereskedelmi vagy vámőrleléssel foglalkozó, hanem a kizárólag vámőrleléssel foglalkozó malmokra nézve, tekintet nélkül arra, hogy a vámőrlelést illetőleg kontingensben megállapodtak-e vagy sem.

A Hangya 18 százalékos kamatot fizet.

A Hangya-Központ igazgatósága elhatározta, hogy az Állami Jegyintézet kamatállapolásának megfelelően az áruelőlegpénztáraknál befizetett áruelőleg után folyó év július hó 1-től kezdődőleg tizennyolc százalékos kamatot fizet.

Szentesi banderisták.

A sáska hatósági irtását megszüntették.

Minthogy az olasz sáskát az igen fertőzött és a köz szem-pontjából különösen veszélyes helyeken, ha nem is teljesen, de mégis annyira kiirtották, hogy további nagy károsodástól félni nem kell, a földművelésügyi miniszter a hatósági irtást megszüntette. Ahol azonban az olasz sáska igen szétszórta, egymástól messzeeső, kisebb-nagyobb foltokon fordul elő, ott, ha szükséges volna, a helyszínen maradt állami szakemberek útmutatása és a kapott írásbeli útmutatás szerint a rendelkezésre bocsájtott eszközökkel (gépekkel, ponyvakkal) a városok, községek és a birtokok saját erejükkel folytatják az irtást. A szárny nélküli olasz sáska 8—10 napig sáskaponyvával egész nap, a megszárnasodott az első 6—8 napon át csak reggelként irtható. De irtható ez a sáska akkor is, ha ismét összeverődve a lucernásokban, nagyobb csoportokban tojásait lerakni készül. Hajnalban ezt is össze lehet terelni a ponyvára. Minden gazdának saját jól felfogott érdekében kötelessége, hogy júliusban, augusztusban szemmel tartsa, hová rakja az olasz sáska tojásait, mert tavasszal ott irtható ki, mielőtt nagy kárt tehetne.

A szénkénegyénylők figyelmébe!

A Magyar Szénkénegyár R-T. balatonedericsi gyártelepe fizemét megkezdte s így előreláthatólag a szőlősgazdáknak a gyérlítéshez szükséges szénkénegyénylők a jövőben kellő mennyiségben fog rendelkezésre állani. Szénkénegyénylők úgy az egyesek, mint a bizományi raktárak részéről közvetlenül a m. kir. földművelésügyi minisztérium szólszleti és borászati főosztályához intézendők.

Hódmezővásárhelyiek és kondorosiak a földművelésügyi miniszternél.

A kondorosiak küldöttsége járult az elmúlt héten nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter elé Zeőke Antal nemzetgyűlési képviselő vezetésével. A küldöttség szónoka, Cikonci Pál földműves, beszédében azt kérte a minisztertől, hogy a bérletek leszállítása ügyében intézkedjék. A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy rendeletet fog kiadni arról, hogy a haszonbéreket ne lehessen évről-évre emelni. A hódmezővásárhelyiek Kun Béla és Csizmadia András nemzetgyűlési képviselők vezetésével ugyancsak a földművelésügyi miniszternél tisztelegtek. A küldöttség szónoka Szeles János, három kéressel fordult a miniszterhez. Az első kérés az volt, hogy a kerekgyházi Weiss Manfréd-féle birtokból szakítson ki a földbirtokrendező bíróság 2000 holdat és adja át a városnak közlegelő céljaira. A másik kérés arra irányult, hogy a kisgazdák által 1909-ben alapított Mezőgazdasági Részvénytársaság tulajdonát képező földbirtokból a Földbirtokrendező Bíróság 64 holdat el akar venni abból a célból, hogy rokkantak között házhelyként ossza szét. A küldöttség ennek megakadályozását kéri. A föld nem alkalmas kiosztásra, mert szikes, nedves talaj. Nagyon sok a háborús szerzemény Hódmezővásárhely határában, amelyeken sokkal jobban lehetne találni házhelynek való területet. A harmadik kérés az volt, hogy a hódmezővásárhelyi kisbirtokos szövetkezetek tizenkét millió korona állami kölcsönt kapjanak. A miniszter válaszában kijelentette, hogy lehetőség szerint rendezni is fogja ezeket a kérdéseket, kivéve a kisbirtokosok szövetkezeinek nyújtandó állami kölcsönt, melyet csak akkor tud támogatni, ha a földhitel kérdése megoldást nyert már.

Visszakaptuk a nyugatmagyarországi «Irottő-hegyet. A nyugatmagyarországi határ kitűzése alkalmával az *Irottő* és a rajta lévő *Árpád-torony* egészen Ausztriának jutott. Most sikerült ezt a kitűzést úgy megváltoztatni, hogy a határvonal a 883-as magassági ponton megy keresztül s ez a pont már a hegy mögött van.

A Népszövetség a brüsszeli megállapodást fogadta el az erdélyi birtokok kisajátítása ügyében. A nemzetek szövetségének tanácsa az elmúlt héten tárgyalás alá vette a magyar kormány tiltakozását a Romániának jutott Erdély magyar földbirtokainak kisajátítása ügyében. Apponyi Albert gróf, a magyar kormány képviselője, azt kérte, hogy utalják át az ügyet véleményadás végett a hágai állandó nemzetközi bíróság elé. Titulescu londoni román követ, a román kormány képviselőjében a brüsszeli kompromisszumos formula betartását kívánta, amelyet a magyar kormány nem hagyott jóvá. Robert Cecil-nek, a népszövetségi tanács angol tagjának kérdésére Gajzágó László magyar külügyminisztériumi miniszteri tanácsos megvilágította a brüsszeli megbeszéléseket. Hangsúlyozta, hogy meggyezésre mindezekig nem került sor. Adatci brüsszeli japán nagykövet, a kérdés előadója, a brüsszeli megállapodás elfogadását kérte. Végre is a tanács a brüsszeli megállapodás elismerését ajánlotta. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a magyar kormány nem fogadhatja el a tanács ajánlatát.

A románokkal tárgyalások folynak az ármentesítő társulatról. A trianoni békeszerződés következtében a román határ több helyen átszeli a Tisza, Maros és Körös vidékét védő ármentesítő társulatok védőműveit, amelyeknek karbantartása csupán egységes vezetés mellett lehetséges. Mostanában Budapesten ebben az ügyben tárgyalások folynak, melyeket Walter Emil miniszteri tanácsos, a románok részéről Opredán Leó vízügyi igazgató vezet. Kilátás van rá, hogy rövidesen teljes meggyezésre kerül sor.

Három napon át tanácskozott a tanítószög nyolcadik egyetem-gyűlése. Csonkamagyarország legértékesebb társadalmi rétege, a tanítószög az elmúlt héten tartotta meg nyolcadik egyetemes gyűlését. Szerdán az Eötvös-alap bizottsága tanácskozott s itt kiderült, hogy az idei tanítónap gyűlése mindössze tizenötmillió koronát eredményezett. Csütörtökön a Vigadó nagytermében kezdődött meg az egyetemes gyűlés, amelyen Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyszabású és biztató szónoklatot intézett a tanítókhoz. Kijelentette, hogy létszámapasztást nem hajt végre a tanítóművelésben és anyagilag is a lehető legjobb helyzetbe igyekszik hozni a népnevelésügy bajnokait. Huszár Károly volt miniszterelnök a nemzetgyűlés nevében, Gottfried Rühl a németbirtalmi tanítószövetség megbízásából mondott köszöntőt. Rendkívül tanulságos volt a szakosztályok működése, amely által igen sok életrevaló javaslat került meg-szervezésre.

Több versenyt nyertek a magyar atléták a göteborgi olimpiai játékokon. Most zajlottak le Svédország egyik városában, Göteborgban azok az olimpiai játékok, amelyek mintegy előcsatározásai a jövő esztendőben Páris mezején megtartandó nagy olimpiai tornának. Az északi államok, különösen a svédek és a finnek meglepő fölépe mellett a mi fiaink is jól szerepeltek. Az atlétikai versenyekben Gáspár Jenő a magasugrásban győzött, Gerő Ferenc a százméteres síkfutásban, Király Pál a marathoni futásban (40 kilométer és 600 méter) harmadik, Kurunczy Lajos a négyszázméteres síkfutásban, Csejthey Lajos a gerelyvetésben pedig negyedik. A birkózóküzdelmek még nem záródtak le teljesen, de már az eddigi mérkőzések során két bajnokság jutott osztályrészül magyar atlétáknak: Varga Béla a nehézsúlyban, Radványi Odón a nehézsúlyban megnyerte csoportját a lehető legképzettebb ellenfelek között. Atlétáink más európai városokban is diadalmasan hordozták meg színeinket. Gerő Ferenc Koppenhágában lett első a százméteres síkfutásban, súly- és ugróatlétáink viszont Berlinben szereztek meg a dicsőség pálmáját.

Hadik János gróf a kisiparosok védelméről és fölségtéséről. A kis- és középiparosság anyagbeszerző szerve, az Iparosok Országos Központi Szövetsége az elmúlt szombaton tartotta igazgatósági ülését abból az alkalomból, hogy Hadik János gróf vállalta a szövöttek elnökségét. Hadik ez alkalommal kifejtette programját, amelynek sarkalatos pontja — úgymond — a kisipari és a mezőgazdaság érdekeinek fokozottabb védelme. Biztosítani kell a közszállításokban a kisipar megfelelő részvételét, a nagyobb tőkeerőt, továbbá a fejlettebb műszaki berendezést és a kereskedelmi szervezettséget. Mindez a kisipari szövötteknek útján érhető el.

Szmracsányi Lajos egri érsek aranymiséje. Szmracsányi Lajos egri érsek a közeljövőben üli meg lelkesítő működésének ötven-észtendő jubileumát. Egyházmegyéje ebből az alkalomból ünnep-séget rendez a tiszteletére.

Tíz milliárd értékig újabb államjegyeket bocsát ki a Jegyintézet. Az Országos Pénzügyi Tanács július 5-én tartott ülésében a pénzügyminiszternek az államháztartás alakulása tekintetében tett kimerítő előterjesztései alapján további 10 milliárd koronában állapította meg azt az összeget, amelyet a pénzügyminiszter az államháztartás továbbvitel érdekében az állami Jegyintézetnél államjegyekben hitel gyanánt igénybevehet.

Magyar tudóst hívott meg a dorpati egyetem. Esztország hirneves egyeteme, a Gusztáv Adolf svéd király által 1632-ben alapított dorpati egyetem Csekey István dr. budapesti egyetemi magántanárt, a kecskeméti jogakadémia nyilvános rendes tanárát, a közigazgatási jogi tanszékre nemzetközileg hirdetett pályázaton egyhangúlag nyilvános rendes tanárává választotta. A kormány a Magyar Külügyi Társasággal egyetértésben megbízta Csekey tanárt a dorpati egyetemen a «Magyar Intézet» megszervezésével és igazgatásával.

Huszonnyegye képviselőnek nincs lakása. Az elmúlt héten Karaffiáth Jenő háznagnyal megjelentek azok a nemzetgyűlési képviselők — számszerint huszonnyegen — akiknek még nincs lakásuk. Az érkekezletre eljött Vass József népjóléti miniszter és Maczka Károly, a lakáshivatal elnöke is. A miniszter ígéretet tett arra, hogy a legrovidebb időn belül lakáshoz juttatja a hajlék-talan honatyaikat.

Újabb kommunista összeesküvést leplezett le a rendőrség. A múlt héten a rendőrség ismét elérkezettnek látta az időt, hogy lecsapjon egy nagyarányú földalatti szervezkedésre, amely Csonka-magyarországi állami épségét akarta aláaknázni. Az agitáció vezetőit egyenesen Moszkvából fizették s a változatosság kedvéért dollár segítségével terjesztették eszméiket. Az istentelen munka behálózta az egész országot, sőt bebizonyosodott, hogy egyes vidéki városok, így például Győr és Pécs sokkal mélyebben voltak a pokoli célok számára átitatva, mint a főváros. Eddig a bűn-ügyben közel száz letartóztatás történt s a legújabb nyomok szerint a dologba bele van keverve a szociáldemokrata párt több köz-szereplő vezérére.

Csempészek meggyilkoltak egy vádmórt. A magyar-serb demarkációs vonaltól három kilométernyire, magyar területen, az elmúlt héten Hoffmann János vádmórt, szolgálatának teljesítése közben, két puskalövessel megölték. A támadók, akik a rendőrség felleveése szerint csempészek lehetnek, orozva leshelyből támadták meg a szerencsétlen embert. A gyilkosságok a tanyai lakosság vette észre a hajnali órákban s azonnal jelentette az őrsön, valamint a csendőrségen is. A nyomozást megindították.

Halálos vasuti katasztrófák a román államvasutakon. A román államvasutak vonalain egymást érik a súlyos szerencsétlenségek. A múlt hét csütörtökjén a Nagyvárad melletti Félix-fürdő állomásán futott bele egy indulásra készenálló, utasokkal telt személyvonatba egy beérkező tehervonat. Ennek az összeütközésnek hét halott és tizenöt súlyos sebesült esett áldozatul, még pedig egytől-egyik magyarok. A másik szerencsétlenség a régi királyság területén, Buzeu állomás mellett történt, ahol a Bukarest felé robogó gyorsvonat ütközött össze egy szembejövő tehervonattal. Az összeütközésnek 30 halottja és 70 súlyos sebesültje van. Mindkét összeütközést a forgalmi személyzet súlyos vigyázatlansága, illetve kötelességmulasztása okozta.

Agyonverte hatéves kislány. Kollics József, a Dob-utca 30. számú ház házmestere, gyermekét állandóan ültette-verte és minden csekélységért a legkegyetlenebbül bánt vele s nem egyszer a lakók vették ki a dühöngő apa kezéből a szerencsétlen gyermeket. A lakók többször figyelmeztették, hogy feljelenik a rendőrségen, ha tovább bántalmazza fiát, Kollics azonban nem törődött velük. Június 30-án újból javeszékélésre lettek figyel-mesek a lakók és az agyba-főbe vert kislányt beszállították a Stefánia-gyermekkórházba, ahol szerdán este meghalt. Kollics Józsefet a rendőrség letartóztatta.

Ismét merényletet követtek el a Club-kávéház ellen. Az előző szombatról vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek úgynevezett csöves német gránátot hajítottak a budapesti Lipót-köruti Club-kávéházba. Hasztalan volt a rendőrség minden fáradozása és hiába tűzött ki a belügyminiszter egymillió koronát a tettesek kézrekerítésére, az eljárás eddig nem járt eredménnyel. Őrizetbe vettek ugyan néhány fiatal embert, akik a Club-kávéház ellen el-követet előbbi bombamerényletben is terhelve voltak, rájuk azonban bűnösséget nem lehetett bizonyítani.

300-szorosról 700-szorosra emelték a fővárosi bérkocsi-viteldíjat. A bérkocsi-iparosok a jelenlegi háromszázszoros tarifának ötszázszorosára, majd pedig néhány nap múlva hétszáz-szorosára való felemelését kérték. A kereskedelmi és a belügy-miniszter hozzájárult a hétszázszoros tarifának azonnali életbe-lép-tetéséhez.

Tehetséges gyermekek és ifjak munkakiállítása. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság a jövő évben nagyszabású kiállítást rendez a tehetséges gyermekek és ifjak mindennemű alkotásaiból, rajzaiból, szobraiból, faragványáiból, kézimunkáiból, önkészítette játékeszközeiből stb. Az elnökség felhívja a szülőket, tanítókat és művészeket, hogy azon gyermekek és ifjak pontos lakcímét, életrajzi adatait s alkotásaiknak nemét, akiken bármily irányban tehetséget vesznek észre, közölik az elnökséggel: Nagy László elnök, Budapest, VIII., Üllői-út 16/3.

Százezer dolláros amerikai békedíj. Berlini jelentés szerint a newyorki «Home Journal» kiadója 100.000 dollárnyi békedíjat tűzött ki az amerikai Egyesült-Államok és a többi hatalom együttműködésének legjobb, megvalósítható tervére.

A lengyel hadsereg főparancsnoka és a hadügyminiszter párbaja. Pilsudski marsall, a lengyel haderő fővezére, a minap éles kritika alá vette Szepliczki hadügyminiszter működését. A hadügyminiszter Pilsudski kritikáját oly sértőnek találta, hogy segédei útján lovagias elégtételt kért tőle. A párbaj megtörtént véresvesztés nélkül.

Kiesett a repülőgépből. Megrendülő eset történt a Brüsszelben (Belgium) most folyó repülőversenyen. Az egyik versenyző, Denerlon hadnagy, amikor visszatért a repülőtérre, óriási meglepetéssel vette észre, hogy kísérőjét, Dubois mechanikust, útközben elvesztette. Azonnal a holttest keresésére indultak, mind-ezideig azonban nem akadtak rá és azt sem tudják megállapítani, miként eshetett ki a gépből a szerencsétlen szerelő.

Tuthankhamon fáraó még mindig nincs kiengesztelve. Londonból érkező hír szerint egy Poe Fülöp nevű ember nemrégiben meglátogatta Tuthankhamon fáraó sírját, ahol éleveszélyesen megbetegedett ugyanolyan körülmények között, mint annakidején lord Carnarvon, a sír felfedezője, aki tudvalévően bele is halt betegségebe.

Amikor az elítélt megszökik a tárgyalásról. A minap a budapesti központi járásbírószágon Kovács Ödön bíró szobájában tárgyalás folyt, amelyre felhozták a Markó-utcai királyi ügyész-ség fogházából Slogár József foglyot, akit egy polgári perben tanúként akartak kihallgatni. A fogoly egy őrlizetlen pillanatban kiugrott az ajtón, rázárta az elnökre, a bírákra és a fogolyőrre ő maga pedig a zsúfolt folyosón keresztül a Szalay-utcai kijárást felé rohant. A tömeg figyelmes lett a dörömbölésre, kinyitották az ajtót, mire a kiszabadult fogházőr utánaeredt a fogolynak. Slogár egérutat nyert, kirohant az Alkotmány-utcára, ott egy ház elsőemeletének lépcsőjén akart elrejtőzni, azonban a fogházőr utána sietett és megbilincselve vitte vissza a tárgyalásra.

Az északamerikai Unió volt elnökének leánya — hirdetés-ügynök. Wilson volt elnök leánya, Miss Margaret Wilson, új élet-pályára lépett, elvállalta ugyanis egy nagy hirdetési ügynökség vezetését. Alig pár órával új foglalkozásának megkezdése előtt az elnök leánya mindjárt nagy szerződést kötött.

Ketrecben tartotta a leányát. A kismartonháza (Sopron megye) csendőrség arról értesült, hogy egyik ottani lakos, Wolff Józsefné esztendőket óta ketrecben tartja félkegyelmű leányát. A feljelentés nyomán valóban meg is találták a szerencsétlen teremtet és pedig Wolffék házában pincéjében és amikor napvilágra hozták, lehetett csak látni, milyen pusztító hatással volt az állat-sorbantartás az agyalágyultra: négykézláb mászott a csendőrök elé és beszéd helyett üvöltés szakadt fel a torzából. A leányt ideg-gyógyító-intézetbe vitték, a vadállati anyát pedig letartóztatták.

A kalendáriumból tanulta meg, hogyan kell felakasztania magát. Biharnagybajom községben a minap felakasztotta magát és meghalt Horváth Imre húszesztendő legény. Öngyilkosságához valami ponyva-kalendáriumból vette a tapasztalatokat, ahol pontosan le volt írva, hogyan történik ilyen esetekben a kötéllal való bánás. A recept be is vált annyira, hogy a szerencsétlen legényt másvilágra vitte.

Hatósági beavatkozással elválasztott házastársak. Ragonovics Lajos gerézdpusztai lakos régebbi idő óta vadházasságban élt Perelka Máriaival. A mult napokban a házastársak civódása annyira elfajult, hogy a csendőröknek kellett az asszonyt a további bánatalmazástól megvédeni. Az asszony ennek dacára is meg akart maradni a férje mellett, de a csendőrök szétválasztották őket, amennyiben az asszonyt illetőségi helyére toloncolták.

A kanász meg a kutyája. Darányi József hetvenéves kanász, aki huszonöt év óta ritka becsületességgel szolgálta gazdáját, a napokban felakasztotta magát. Az öreg kanásznak volt két kutyája, amelyekkel úgyszólván családi életet élt. A két kutya elkísérte a holttestet a temetőbe is s ráfeküdvé a sírra, napokon át nem tudták onnan elkergetni. A két kutya élen-szomjan ott nyöszörgött az öreg kanász sírján, míg mind a ketten az éhezéstől elpusztultak.

TRÉFÁK

A kóstoló.

- Mama, van lába a ribizlinek?
- Nincsen, fiacskám.
- Akkor biztosan katicabogarat ettem!

Nincs megelégedve.

- Nézze, főnök úr, én már 30 éve vagyok a cég szolgálatában és havi 30.000 korona fizetésem van.
- Na lássa! Hitte volna ezt maga, hogy ennyire viszi, mi- kor havi 60 koronával felvettem?

Az utolsó kívánság.

- A hóhér odaszól az akasztófa alatt álló elítélthez:
- Mondja, mi az utolsó kívánsága?
- Szeretnék megtanulni angolul!

Hiábavaló aggodalom.

Kukac úr elmegy az orvoshoz és megvizsgálta magát. Az orvos nem talál semmi hibát Kukac úr egészségi állapotja körül.

- Milyen öreg lehetek? — kérdi Kukac úr gondterhes arccal.
- Attól függ, hogyan él — vélekedik az orvos — sokat dohányzik?
- Nem, egyáltalán nem!
- Iszik szívesen sört, snapszot?
- Egy cseppet sem!
- Éjszaka ki szokott maradni, szeret mulatni?
- Soha, doktor úr!
- Hát akkor miért akar soká élni?

Tévedés.

- Csodálom, szomszéd uram, hogy azt a csunyan rikácsoló papagályt megtűri a háznál.
- Csalódik. Az a rikácsolás az anyósom hangja. Mióta a háznál van, szegény papagályom meg se mukkan.

A százlábú öröme.

- Ó, én mégis csak szerencsés állat vagyok. Ugyan mit csinálnék ebben a drágaságban, ha cipőt kellene hordanom...

Önt meg akarják téveszteni,

mert dobozban és csomagban olyan pótkávét árúsítanak, mely a valódi Franckhoz hasonlít ugyan, de mégsem a valódi Franck, hanem ennek csak megtévesztő utánzata. Ha az egyedül valódi Franckot akarja, akkor csak olyat fogadjon el, amelyen gyári jegyünk a kávédaráló és teljes aláírásunk: FRANCK HENRIK FIAI található.

Élet, de nem gyöngyélet.

Az ujdonsült férj dühösen rohan el a házasságközvetítőhöz, aki a menyasszonyát ajánlotta.

— A kutyafáját magának — förmed rá — miért mondta, hogy a feleségem apja nem él, mikor a váci fegyházban van?

— Hát, kérem, *élet az?* — feleli a közvetítő.

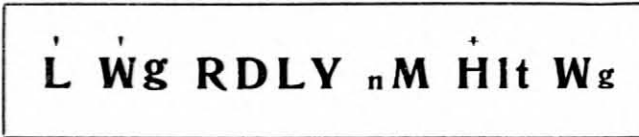
Csak előkelően.

A nemrégén nemessé lett Hunyady Izrael inasa kíséretében útra indul. Az állomásra kikiséri a felesége, aki a vonatindulás után kendőjével integet férje után. Hunyady kihúzza a zsebkendőjét, meglepetéssel egyszer, azután az inasához fordul:

— János, labagatasson tovább.

REJTVÉNYEK**1. Képrejtvény.**

(Beküldte: Lengyel József, Nagyalázsonyról.)

2. Belürejtvény.

(Beküldte: Illés József, Abádszalókról.)

3. Talány.

Bátor kitarító legyen életed.

Osztatlan kedvvel törni előre,

Célotat igiten könnyen érheted.

Ám sietve tégy, hamar egy-kettőre!

Nagyobb lesz munkád kivívott bére.

Istenben vetett hittel haladj hát,

Segélyt ő tőle véve utadon.

Tennenmagadba ne nagyon bizzál,

Vigyázza okulj önféjű sokon.

Átrepülve így az élet tavát,

Nagy s dicső öröm ér majd oda át.

A versben el van rejtve egy név, találjuk ki!

(Beküldte: a püspökladányi katolikus kör egyik tagja.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertese névsorával 31-ik számunkban közöljük.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Utmutató.**

2. Verses rejtvény: **Dunaföldvár.**

3. Pótló rejtvény: **Kaposvár.**

Megejtették: Horváth Ferenc, Schmidt György, ifj. Dombi Lajos, Bokor János, Szabó Mihály, Rózsa Etelka és Margit, ifj. Nyaka Lajos, Csekei László, ifj. Korbics János, Papp Ferenc, Bodnár Lajos, Hajdu Andrásné, ifj. Vetrő József, Németh István, vitéz Hasáb József, Batta Pál, Mészáros József, Márkus Lajos, Langitadler György, Tompa Imre, Sziijártó Szabó Benjamin, ifj. Máthé László, Gál József, Hajas Dávid, Czibere Ilonka, Füstös István, Mezei János, Balogh Vencel, Mészáros Juliska, Csiga Gyula, Nagy Ilonka, Sipka Ica, Kovács Barna, M. Róka Bálint, Szabó János, ifj. Bodnár János, Szobek Lóránd, Katona Lajos, Simonsics József, Princz Rudolf, ifj. Kovács János, Kaszás Ilonka,

Sárossy János, Kerekes János, Holecskó József, Szanyó Pál, Sziládi Sándor, Kerekes Margit, Klinszky Bözsi, ifj. Hankóczy Miksa, Agoston Sándor, Máté Etelka, Iván Lajos, Fekete Lajos, ifj. Kurucz Mihály, Mezei Mihály, Matics István, Sándor István, Kása Béla, Sivák Ferenc, ifj. Kocsis András, Kindl József, Molnár István.

Jutalomkönyvet nyertek: Márkus Lajos (*Rábasebes*), Máthé László (*Ujpest*), Agoston Sándor (*Felsőszög*), Kerekes Margit (*Káloz*), Iván Lajos (*Zalavég*), Tanyai Mészáros József (*Püski*), Hajas Dávid (*Nagysimonyi*), Matics István (*Somogyvár*), Mezei János (*Csurgósarkad*), Tompa Imre (*Orosháza*).

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertese névsorával együtt jövő heti számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 8-án.)

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 48.000—48.500, dunántúli és pestmegegyei 47.500—48.000, rozs 32.000—33.000, árpa 29.500—30.000, zab 43.500—44.500, tengeri 35.500—36.000, repce 81.000—82.500, korpá 21.000—21.500 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 1500—1800, kivételesen 2100—2400, középminőségű 1200—1400, silány 950—1150, bika jobb minőségű 1500—1800, kivételesen 2000—2200, silány 1200—1450, bivaly 800—1100, tehén jobb minőségű 1500—1800, kivételesen 1900—2100, silányabb 1100—1400, kicsontozni való marha 800—1000, növendékmарha 1000—1300, kivételesen 1400 korona kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű 2800—3700, közép 2535—3750, nehéz 3500—3900 K kilogrammonként élő súlyban.

Vetőmagvak. Muharmag 36.000—38.000, köles 32.000—34.000, pohánka 35.000—37.000 K métermázsánként.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű új 7700—9000, másodrendű új 6300—7650, harmadrendű csomagolásra 5000—6250, nádtakarmány, száraz 3000—4300, lucernaszéna 9800—12.000, zabosbúkköny 7000—10.000, tengeriszár, zöld 3000—3500, alomszalma 5800—7000, zsupszalma 8000—8500 korona métermázsánként.

Lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 450.000—1.100.000, igás kocsiló, könnyű 300.000—650.000, számár 70.000—150.000 koronáig.

Tenyész- és haszonállatok. Elsőrendű tarka jármosókök 1900—2200, másodrendű tarka jármosókök 1700—1900, friss fejős és vemhes tehének 1600—1800, 1½ éves üszők és tinók 160—1700 korona kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 3500—3800, borjúbőr 4000 korona kilogrammonként.

Tej és teltermékek. Teljes tej 300, tejhabszín 1400, tejfel 500—700 (nagyban 500—520) K literenként. Elsőrendű vaj 3600—3800 (nagyban 3000), másodrendű 2800—3200 (nagyban 2400—2600), tehéntúró 600—700 (nagyban 350—400), juhtúró 1800 (nagyban 1400), juhsajt 1400—1800, ementáli 3600—4000 (nagyban 2600—2800), trappista 2300—2600 (nagyban 1700—1950) korona kilogrammonként.

Baromfi. Csirke, ujdonság, párja 2400—4000, tyúk párja 4800—7000, ruca, ujdonság, párja 8000, liba, ujdonság, párja 14.000, hizott liba 2200—2400, hizott pulyka 1400, ludmáj 3500—4200 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa kilója 100—140 (nagyban métermázsánként 6000—8500), petrezselyem 80—140 (6000—10.000), zeller 320—350, vöröshagyma zöldjével 160—250, fokhagyma 60—70 (4000—4500), kelkáposzta 190—200 (8000—16.000), burgonya, ujdonság 600—650 (35.000), burgonya, fehér 60—100 (7000—8500), retek 140—160, uborka 900—1200 (65.000—90.000), tök 600—700 (55.000—75.000), zöldborsó, hüvelyes 240—350 (12.000—29.000), karfiol 1200—2000, torna 320—400, spargó 1000—1200, paraj 120—160, sóska 200—240, sampion gomba 2000—3000, cseresznye 500—1000 (30.000—85.000), meggy 500—700, sárgadinnye, ujdonság 3600, egres 520—600 (38.000—40.000), ribizke 1600 (150.000), kerti szamóca 1300—1800 (90.000—150.000), dió 560 K kilogrammonként a budapesti piacon.

Bor. Az árak lassan emelkednek. Jó áruért, 10 százalékos borokért 140 K-ig fizetnek, jobb fajtájú borokért többet. Otelló vörösborok — majdnem azt lehet mondani — elfogytak. A Tokajhegyalján 1922. évi 12—13 százalékos borokért körülbelül 3000 koronát kérnek hektoliterenként hordóval együtt.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A devizaközpont hivatalos árfolyása 1923. július hó 10-én: angol font 40.370 K, dollár 8870 K, francia frank 528 K — f, német márka 5-70 f, olasz lira 385 K, osztrák korona 13-15 f, román lei 46 K 50 f, cseh korona (szokol) 270 K — f, svájci frank 1540 K, szerb dinár 94 K — f, lengyel márka 7-50 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0-6¾ svájci frankot fizettek.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

A MEGBÉKÜLÉS ÚTJA

ELBESZÉLÉS • IRTA: KOPLIK GYULA.

(2. folytatás.)

Hát ennek a dolognak cseppet sem lett jó folytatása. A két párt ököltre ment s a csata a Miskeyek futásával végződött.

A békekötés kérdését az öregek csak elintézték valahogyan. Bíró uram pipaszára elégtételt szolgáltatott a Miskey pártnak, Pali érzékenyebb oldalát tapogatván s a gyerek le is mondott a további hadviselés tervéről.

Miskey Karcsi ez után az eset után kezdett komolyabban gondolkodni. Egyik este vacsora után odalépett Gábor gazda elé:

— Édesapám! Igaz az, hogy nekem, meg a Bandinak nincs apánk, meg anyánk?

Topogót váratlanul érte a kérdés, hát csak kurtán válaszolt:

— Hogy' volna igaz, kis gyermekem, hát én, meg az Örzse mik volnánk?

— De az édesapám *csak* az «édesapám» és édesanyám *csak* az «édesanyám», — hát apám, meg anyám nincsen? — emlékezett Karcsi Forgó Pali szavaira.

Topogóné felvette Bandit a karjára s Karcsit is közelebb vonta magához:

— Lelkem, szerelmem, már hogye volna, de most már ne kérdez ilyeneket!

A derék házaspárnak sajgott volna a szíve megmondani, megmagyarázni a kicsinyeknek, hogy apjuk, anyjuk csak — volt, hogy ők árják. De nehéz is ezt sírás nélkül elmondani!

Hanem Karcsi szívében már örökös tüske maradt ez a kérdés. Kis lelke megmozdult, gondolkodni kezdett s amit nem értett meg, titkon kutatni kezdte. Ott motoszkált agyában a gondolat, ki hát az az apa, az az anya, akit a Pali említett, mert neki csak «édesapja, édesanyja» van. Lassan eszmélni kezdett a multra, az elmosódott emlékekre s kirajzolódott előtte egy férfi és egy asszony arca, kit mintha már látott volna egyszer, régen, kinek azt mondotta:

— Apuka... anyuka...!

Az emlékfoszlányok, mint a mozaikkövek rakódtak össze emlékezetében; érezni kezdte a vérből fakadó *gyermeki* szeretetet a *szülő* iránt s megérezte — az igazi szülő.

Az új érzés megmagyarázhatatlan volt előtte, nem tudta, mi ez, miért van. Nem tudta, hogyan fogja meg a valóságot — kitért hát a további boncolgatás, mozaikképzítés elől, inkább ösztönösen, két álomszerű arca gondolva — sírt.

Ez volt Karcsi első fájdalma, amely lassan, de kínzóan égette testét, lelkét. S ez az estéli beszélgetés Topogóéknak is nagyon szívére nehezedett. De nehéz is megmagyarázni az árvának...

— Miért is érzi a gyermek, hogy a nevelőszülő odaadó szeretete nem a szülőanya, az apa szeretete! Ők *csak* «édesapa, édesanya», — ahogyan szokásból hívják őket — de nem «apám, anyám», nem az életet adó szülők.

Topogóék talán még inkább szerették ettől kezdve a gyerekeket, hogy — szerettesenek s néha, titokban, hogy egymást is megcsalják, sírtak egy kicsit és csodáltak a Mindenható fenségét, aki úgy rendelte, hogy a szülői szeretetet ne pótolja semmi s a vérből fakadó gyermeki szeretetet elrabolni ne lehessen. A két gyereket még inkább szerették, még inkább kívánták maguknak, hogy kis lelküket beleáshassák enlélkübe, hogy érezhessék, mintha saját vérüknek szerető érzése áradna feléjük s mintha *önvérükbe* öntenék a mindenható *szülői* szeretetet.

Csodát akartak elérni: szülő lenni a szülő helyett! Vajjon elérték-e ezt? Karcsi nem kutatta többé hangos szóval azt, ami egyszer ajkára adta a kérdő szót. Szerette Bandival együtt «édesapját és édesanyját» igaz tisztelettel és bensőséggel, de vajjon az emlékek felépült oltárképei összeomlottak volna lelkében?

II.

A kis csizmák a gerendára kerültek, a ködmön is a tulipános ládában pihen: megjött a tavasz.

Karcsi és Bandi most mehettek ki először a mezőre, a földekre s csak el-elnézték, mit is csinál édesapjuk, hogy járta nyomában még a föld is megfordul? Este kimentek mindig élése s nagy volt az öröm, ha felkapaszkodhattak a saroglyába.

Hát még mikor a libákat kihajthatták a kertek alá... ott volt még csak az igazi élet! Tizenhat liba tipegett a két kis pásztor előtt s már csak igazán nagy dolog ezeket együtt tartani!

A kertek alatt, a réten, amely egészen a kiserdőig, amonnan meg a nagy kútig, ahol a teheneket itatta a Gergely bá', falu végén meg a malomig nyúlt, hangos volt a gyerekhad.

Bizony, ha a libák nem lettek volna természetlő fogva hűségesek, a pásztorok miatt ugyan elmehettek volna akár Rétségre is.

Amott Szurdokék kertje végén épen lakodalmat játszanak. Karcsi volna a vőlegény, Rózsa Maris meg a menyasszony. Szép pár, az már valóság!

Maris homlokát virágkoszorú övezi, kis varkocsában tiszser annyi pántlika, mint amennyi a leány, mert hogy a legkisebb varkocsba is dukál tíz színes pántlika. Karcsi keszkenője a Maris köténye, de az is jól illik neki.

Most a vőfény mond épen felköszöntőt (huncut gyerekek az a Jóska, hogy szóról-szóra megtanulta már!) s az agyagszarak duzzognak a «lagzis ház» előtt.

A lányok nótára gyujtanak:

Arokiparton kácsatojás,
Rózsa Maris, de pántlikás!
Pántlikás lehet, van neki,
Karcsi hozta Pestről neki!

Visit a gyerekhad, tetszik a nóta, csak Karcsi büszkélkedik nagykomolyan Maris mellett. S Maris annyira beleéli magát a pántlikás nótába, hogy vissza se akarja adni diszeit a kölcsönzőknek.

Tudja Isten, hogyan van az, hogy a gyerek mindig komolyabban veszi a játéklakodalmat, mint a felnőtt az igazit... de Karcsi ettől a naptól kezdve úgy érezte, hogy Rózsa Maris az ő hites felesége, az övé s másnak többé nem lehet a játékefele.

A gyerekség között hamar fűződik a barátság s nem csoda, hogy kislibakeltekor a Topogó, meg a Rózsa-féle libák már egymás mellett csipkedték a füvet, aminthogy Karcsi is csak Maris mellett tartózkodott szívesen — s az irigykedőkkel nem törődtek.

Szerelem volt a dologban... gyerekszerelem... amit az ember sohasem felejt el.

Bandi szíve inkább a libák felé irányult, ami helyesebb is volt Topogóné szempontjából itélve meg a dolgot. Bandinak köszönhetette ugyanis, hogy estére mind a tizenhat liba, no meg a kis bulik is hazakerültek.

Igy mult az idő szépen, boldogan. Repültek a napok, a fecske megint elköltözött, azután ismét megjött, a kis csizmák lekerültek a gerendáról, aztán megint pihenni tértek, a réten Karcsi már vőfény volt, Maris meg már csak «főzött a lakodalmas háznál» — s egyszerre csak az iskolában találta magát a nagyobbik Miskey. Az első padban ült a jobboldalon. Baloldalt az első pad szélén Rózsa Mari bémészködött a fekete táblára.

Szegény Pásztor tanító uramnak ugyancsak kemény munkát adott, míg megértette a nebulókkal, hogy egyszer egy, az csak egy. De ezen is túlestek mindannyian.

Idővel Karcsi a negyedik padba került, helyébe pedig a Bandi ült. Maris ugyancsak a negyedik padban szedegette magába a tudományt. Forgó Pali Karcsi előtt ült, ami nagy szégyen volt ugyan, de Palinak ez volt a megérdemelt helye. Miért járt az esze többet az agyagmozsár durrogatáson,

mint az olvasókönyvön. Pali meg Karcsi így sohasem lettek igazán jóbarátok, aminek egyik oka az is volt, hogy Pali szemet vetett Marisra, de Marisnak inkább tetszett a Miskey-gyerek.

(FOLYTATJUK.)

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; mince előzőleg meg kell látogatnom a megállapított juttatásért érni a leggyorsabb lebonnyolást!
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyay-u. 19.

BRILLIÁNSOKAT,
gyémántok, rubinokot bármilyen drágábbban von
Székely Emil 51.
Király-Út. József 105-26.
(Vörö-templom u.)

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösréz-ből.
RÉZGÁLIC - RAFFIA - RÉZKÉNFOR
szab. Balaton-, Turul-
és Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
szénkéneszők, hűti és egy-
kezűs képporozógépek a legol-
csóbb gyártáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL részár-
gyár (Cégfőnök Terényi Samu)
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

MRÁVKÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.
Elvállal: mindentféle fegyver javítását, átalakítá-
sát és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú
golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-
fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű
golyós, sörétes töltények, löszerek.

Egy darabból
Kalapált

vörösréz-üstök és permetezők
(Vermorel rendszer) legjutányosabban kaphatók
NAGY IGNÁC cégnél
Budapest, Károly-körút 9. szám.
Alapított 1884. Telefon: József 115-15.

Legjobban az jár, aki a
„VASÁRNAP“-ban hirdet.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!
Elsőrendű színbőr-ből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevo- és
szőrs-bőr-ből a legjutányosabb napi árukon szerezhetők be a
„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.
MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Hangszerek és gramfonok
engedélyes árban
HANGSZER-OTTHON
Fekete Mihály-nál
Budapest, József-körút 9. szám.

KERÉKPÁR ALKATRÉSZEKET
friss külső-belső gummikát,
láncok, pedálokat
nagyban gyári árban
Javitásokat, nikkele-
zés és zománcolásokat
mérnökünk felügye-
lete alatt készítünk.
LÁNG J. és FIA
Budapest,
József-körút 41.sz.

Árjegyzék ingyen.

Ékek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszalók,
marokrakó és kévekötő aratógépek,
lőgerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskavágók, répvágók, darálók,
**morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a**
„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek
részére. **Enket sajvágyas-olaj**
Rendelő egész nap.
VII., Rákosi-út 22. sz., I. em. 1. (Rákosi-szembán.)

Hungária-drótfonatok
a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:
Haidekker Sándor
sodronyszövet-, fonat- és kertészyára
Budapest, VIII. ker., Üllői-út 48/27. szám.
Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Rozsdásodás ellen kétszer kátrányozott tüskés-
sodrony kilója 400 korona.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és fizetésképesítő Irodája
Budapest, IX., Rákosi-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

HARANGOKAT

tisztá harangérc-
ből pontos hang-
golással leggyor-
sabbban önt és
szállít az Orszá-
gos Harangszak-
értői Bizottság fel-
ügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és
tejgazdasági üstöket
stb. vörösréz-ből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszfőződéket
szakszerűen berendez:
Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

A „HANGYA“ szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árút
a legelőnyösebb árban
vásárolhatnak a
„HANGYA“
vidéki szövetkezeteiben.
KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephír,
szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabókellékek, valamint mindennemű
rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak. 4

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete
a **Gazdák**
Biztosító
Szövetkezete
Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Vörösréz
pálinka-
főző-
üstök és
vörösréz mosóüstök raktáron mindentféle kivitelben
Máthé András rézműárúgyár, Újpest, Károly-
utca 11. Nyugattól B villamossal. Telefon: 140-06.